

ERDELYI MAGYARÁG

Feladv. szerkesztő

Kádár Miklós

független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
égi órák: este 5-től 11-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
(Nagyvárad). Fiaja Mihai Viteazu! (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

III. évfolyam 261. sz.

1934 Szeptember 22.

Szombat

Nem bocsátják el az önhibájukon kívül törvénytelenül kinevezett tisztviselőket

**Tatarescu több órán át tárgyalta Dinu Bratianuval
Ma délután fontos minisztertanácsra ültek össze a kormány tagjai**

București, szept. 20.

A törvénytelenül kinevezett köztisztviselők elbocsátásának ügye mára újabb fázisba lépett. A kormány elhatározta, hogy azokat a köztisztviselőket, akiknek kinevezése a saját hibájukon kívül törvénytelen, nem bocsátják el. A köztisztviselők revíziója azonban más oldalról is váratlan akadályokba ütközött. Maguk a miniszterek vannak ellene a revíziónak, mert úgy találják, hogy a párt hátrányára válna a választások alkalmával.

București, szept. 20.

A király, aki tegnap délelőtt Maraséști-ben vett részt egy emlékműleplezésen csü-

törtök délután București-be érkezik, ahol Tatarescu elnökletével fontos minisztertanács lesz. Az uralkodó valószínűleg csak pénteken megy vissza Sinaia-ba.

București, szept. 20.

Tatarescu miniszterelnök ma délután meg látogatta laká-án a liberális párt elnökét, Dinu Bratianut, akivel több órán keresztül tárgyalta. Az egész politikai közvélemény felfigyel erre a találkozóra, mert azt hiszik, hogy döntő jelleggel fog bírni a kormány helyzetének és a fennálló kivételes állapotok megszüntetésére. Ez a látogatás annál is

inkább szükségessé vált, mert a parlament közeli megnyitása miatt ez további oldozást nem tűrhet. Hír szerint Dinu Bratianu nem enged merev állásfoglalásból és így a szépen kialakult helyzet újabb bonyadalmakat hozhat.

H csoport vasárnap gyűlése is igen viharosnak ígérkezik, mert a csoport el van határozta, hogy tüzzel-vassal keresztül viszi akaratát, hogy a kormányba bekerüljenek azok, akiket kiválasztott. Ugyancsak az erdélyi liberális párt is helyet követel magának a kormányban.

Schuschnigg kancellár szerint

Ausztriában nincs Habsburg-kérdés

Páris szept. 20.

Schuschnigg kancellár nyilatkozott a Figaro című lap genfi munkatársának. A kancellár kijelentette, hogy Ausztria függetlenségének eszméje nem kizárólag Ausztriától ered és a tárgyalások a legjobb úton haladnak az osztrák függetlenséget célzó egyezmény létrehozása felé. Az egyezményhez való csatlakozás útja minden ál am számára nyitva áll. Kérdés azonban — folytatta a kancellár nyilatkozatát — hogy lesz-e elég fizikai idő arra, hogy a Népszövetség

mosteni ülészakán tető alá hozzák az egyezményt.

A Habsburg kérdésről szólva kijelentette a kancellár, hogy Ausztria ebben a kérdésben többször leszögezte álláspontját. Minthogy ez a kérdés a szomszédos államoknak nincs inyére, Ausztria letett arról, hogy ezzel a kérdéssel ezidőszere foglalkozzék. A Habsburg-kérdés nem létezik Ausztria számára — fejezte be nyilatkozatát a kancellár.

ugyanis Vadász és Erdős is maguknál hordták az 500 ezer lejt, de nem fizették be. Ferche Károly kijelentette, hogy 1 millió lej is van nála, de nem fizeti be, Pollitzer viszont csak a régi bérlők felebbezésének letárgyalása után (ami okt. 6-án lesz a revízióbizottság előtt) hajlandó letenni az 500 ezer lejt.

**Az árlejtési bizottság ezután
Bica Lajosné sz. Fildan Irén
és Bica Lucia ajánlattevőknek
ítelte oda 15 évre a Rimanóczy
bérletét.**

**Még folyik a vizsgálat a dernai
gyilkosság ügyében**

Oradea, szept. 20.

A dernai gyilkosság ügyében, amelynek vádlottait az ügyészség letartóztatva, teljes erővel folyik a vizsgálat. A vizsgálatot nagyon megkönnyíti az, hogy a vádlottak valamennyien beismerésben vannak. Most még az kerül tisztázás alá, hogy magát a gyilkosságot ki hajtotta végre és, hogy Goknos Traian tudott-e előzőleg a tervezett gyilkosságról vagy sem. A vizsgálatot rövid időn belül befejezik.

Egy marghitai özvegyasszony tragédiája

Megöbbszörözött öngyilkosság történt tegnap Marghitán. Özvegy Kozmáné, egy szegény marghitai asszony tegnap rémülten vette észre, hogy nehezen összekuporgatott pénzecskéjét, 1500 lejt ellopták tőle. A szerencsétlen asszony emiatt annyira elkéseredett, hogy nagymennyiségű zsírosszódát ivott. Eszméletlen állapotban vitték be az oradeai kórházba. A szerencsétlen asszony ma reggel isszonyu kínok közepén meghalt.

Bica Lajos tincái szenátor felesége és testvérhuga kapták meg 15 évre a Rimanóczy-szálló bérletét

Oradea, szept. 20.

Tegnap délelőtt tartották meg az árlejtést a Rimanóczy-szálló és fürdő 15 éves bérletére. Az első árlejtést, amelyen a Riva rt., Dancea és Jonascu tanácsos rokonságnak ítélte oda a Jonascu tanácsos elnöksége alatt működő bizottság a bérletet — megsemmisítették. A mostani árlejtésen már Negulescu tábornok elnökölt.

Öt ajánlat érkezett: Bica Lajosné és Bica Lucia 501 ezer, a „Riva” 400 ezer.

Pollitzer Sándor 500 ezer, Vadász Géza és ifj. Erdős Albert 430 ezer, Ferche Carol 200 ezer lejt ajánlottak. Az 5 százalékos bánatpénzt mindegyik ajánlattevő befizette,

**az 500 ezer lejnyi készpénz
garanciát azonban csak Bicané-
ék fizették le.**

A „Riva” rt. képviselője felmutatta ugyan a pénzt, de amikor látta, hogy előnyösebb ajánlatok is vannak, nem fizette le,

Szenzációs németül beszélő sláger vigjáték

Az áladjutáns

Új hirdető!

Premier pénteken!

Capitol filmszínház

Stalin beteg

Moszkva, szept. 20.
Stalin, Szovjetországi diktátura gyomorfekélyben súlyosan megbetegedett. Stalin betegsége mellett állandóan négy orvos teljesít szolgálatot.

Tífuszjárvány Trei-Scaune (Háromszék) megyében

Sfânt-Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) szept. 20.
Trei-Scaune (Háromszék) megye több helyéről érkezett jelentés szerint számos tífuszmegbetegedés történt. A járványnak Sfânt-Gheorghe is sok áldozata van. A járvány legerősebben lépett fel Targu Săucen (Kézdivásárhelyen) és környékén. A hatóságok erélyes intézkedéseket fogantatottak, hogy a járvány továbbterjedését megakadályozzák.

Marólugba esett egy cluji cigánygyerek

Cluj, szept. 20.

Megdöbbenő gyermekszerencsétlenség történt tegnap este Clujon, a cigánysoron. Bacso János cigány négy éves kislánya, mielőtt szülei az udvaron tartózkodtak, kiment a konyhába és beleesett egy zsirósztóda oldalra feltett dézsába. Rendkívül súlyos sérülésekkel beszállították a klinikára.

— **Emésztési nehézségek,** gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.

140 szabósegéd sztrájkol Targu-muresen (Marosvásárhelyen)

Targu-Mures (Marosvásárhely) szept. 20.

A Targu-muresi (marosvásárhelyi) szabómunkások tegnap reggel sztrájkbaléptek. Már napok óta tárgyalások folynak a munkások és munkaadók között, mert a munkások 13 lejes órabér helyett 20 lejes órabért követelnek. Miután a tárgyalások nem vezettek eredményre, tegnap reggel 140 szabósegéd beszüntette a munkát. A munkaügyi inspector megkezdte a békéltető tárgyalásokat.

Megőrült egy munkanélküli Oradeán

Oradea, szept. 20.

Tegnap a késő esti órákban telefonon hívták ki a mentőket a Jónás-telepre, ahol Hondo Ferenc 23 éves munkanélküli ideg-roham tört ki. A szerencsétlen fiatalember törni-zúzni kezdett, majd le akarta gyilkolni feleségét és apját. Hondo Ferencet a mentők az elmekórházba szállították.

Időjárás

Elénkebb légáramlás, változó felhőzet, több helyen, főleg nyugaton esők. A nappali hőmérséklet kissé csökken.

Kivágandó és összegyűjtendő

12 Igazoló szelvény,
az Erdélyi Magyarság
ajándéktombolájához.
1934 szept. 10—30.

Aki 20 szelvényt összegyűjt, részt vesz a tombolában.

Ma kerül Magyarország kisebbségi javaslata a Népszövetség elé

A Saar-vidéki népszavazás ügyét csak novemberben tárgyalják. Barthou Litvinovval és Titulescuval folytatott tanácskozásokat

Gené, szept. 20.

A Népszövetség politikai főbizottsága Madriaga spanyol kiküldött elnökelete alatt tegnap délután kezdte meg ülésezését. A tegnapi ülés egyetlen tárgya a Bolívia és Paraguay között dúló háború ügye volt. Több felszólalás után a főbizottság az olasz delegátusnak a fegyverszállítási tilalomra vonatkozó javaslatát az első számú bizottság hatáskörébe utalta.

A politikai főbizottság második ülését ma délutánra tűzték ki, amelynek tárgya

1. Lengyelország indítványa a kisebbségi jogvédelem általánosítására vonatkozólag.
2. A magyar kormány előterjesztése a kisebbségi kérdésben.

A délutáni gyűlés elé Genfben feszült érdeklődéssel tekintenek

Barthou francia külügyminiszter tegnap délután beható tanácskozásokat folytatott Berger

Waldenegg báró osztrák külügyminiszterrel. A francia külügyminiszter ezután Aleisi báró olasz delegátussal tanácskozott Ausztria függetlenségének kérdésében. Később Titulescut fogadta Barthou, akivel az általános politikai helyzetéről tanácskozott több mint egy órán keresztül.

Az esti órákban Barthou Litvinovval folytatott igen nagyjelentőségű tanácskozásokat. Beavatott körök értesítése szerint Barthou tegnapi tanácskozásain ismét szóba került a keleti-paktum ügye. A tárgyalásokon szó volt a Saar-vidéki népszavazásról is, azonban népszövetségi körökben bizonyosra veszik, hogy

ennek a kérdésnek érdemleges tárgyalása csak a novemberre összehívandó rendkívüli közgyűlésen kerül a Népszövetség plénuma elé.

Lengyelország a Népszövetség kizárásával új kisebbségi szerződéseket akar kötni

London, szept. 20.

A Times varsói levelezője tollából cikket közöl, amely szerint a lengyel kormány mindenben azonosítja magát Beck üi miniszter Genfben tett kijelentéseivel és ezen álláspontját továbbra is változatlanul fenntartja. Lengyelország ezen álláspontját úgy értelmezi, a 15 éves kisebbségvédelmi szerződések ma már elavultak és újabb szerződésekre van szükség.

a Népszövetség ellenőrzési jogának teljes kiküszöbölésével

A tudósító értesítése szerint ez a javaslat a Népszövetség 6-os számú bizottsága elé kerül. A levelező hozzáteszi még, hogy

Lengyelország már régóta kétkedik a Népszövetség értékében.

A lengyel kormány mégis úgy érzi, hogy ezt a nagy fontosságú kérdést csak az európai államok együttműködése által lehet mindenki megalégedésére elintézni.

Timisoarán 350, Aradon 250 kisebbségi tisztviselő áll nyelvvizsga elé

Timisoara, szept. 20.

Timisoarára még nem érkezett meg a kisebbségi tisztviselőkről szóló rendeletet, a városházán azonban már elkészítették azoknak listáját, akiknek vizsgára kell állniuk. Összesen 355 tisztviselő szerepel a listán. A vizsgálóbizottság elnöke dr. Nistor Demeter megyei prefektus, tagjai a Diaconovici Loga liceum igazgatója és egy tanára.

A vizsgára vonatkozó rendelet tegnap Aradra is megérkezett. Aradon 250, illetve megyei kisebbségi tisztviselőnek kell nyelvvizsgára állnia. A vizsga napját egyelőre még nem határozták meg. A vizsgabizottság elnöke Groza Joan dr. megyei prefektus lesz.

Agyonnyomott a mustoshordó egy salaj (szilágymegyei) gazdálkodót

Carei (Nagykároly) szept. 20.

Borzalmas szerencsétlenség történt a Salaj megyei Sanislau községben. Poszek József 40 éves gazdálkodó szüretet tartott szőlőjében. Mikor egy öt hektoliteres hordó megtelt mustal, a hordót szekérre rakták és beszállították a gazda pincéjébe. A hordót a legfelső lépcsőnél elhelyezték és hozzáfűzték annak a szakszerű legurításához. Egyszerre csak a forrásban levő must hatalmas erővel kivágta a hordó dugóját. Poszek József hirtelen utánna kapott a dugónak, a mozdulattól azonban az alátámasztott hordó megindult lefelé.

Poszek József hasával a hordó tetejére került és mikor az gördülni kezdett lefelé, a szerencsétlen embert egy pillanat alatt maga alá kapta. A súlyos hordó másodpercek alatt a pincébe ért, de a gazdálkodó testén keresztül.

A szerencsétlen embernek fejét és mellkasát valósággal lepréste az irtózatossúllyal és erővel rohanó hordó és azonnal szörnyethalt.

A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a véletlen szerencsétlenségért senki sem terhel felelősséget.

A MANDARIN

59

A nész szobában Mrs. Mansfield abban a pillanatban, amint Chia Sungot levette Farley a falról, arccal előrebukott. A lánc engedett. Most ott feküdt a virágszirom oldalán. És három kínai állta körül, magasra emelt karddal.

Farley értette már miért nevezett Shan Lo olyan nagyon.

Az egyik kínai az asszony nyakára tette a lábát és a pallost magasra emelte.

Farley dremedtlen állt ott. Margaret feltekintett és elhaló hangon suttogetta:

— Sylviát, mentsd meg Sylviát...

Hangja sikoltásba fulladt. Farley hátra tekintett. Shan Lo állt a küszöbön. De hol van hát Sylvia?

A leány sápadtan, lehorgasztott fejjel, támoiyogva jött utána. Szemében a régi tétoya, tompa homály, Shan Lo akarata ujra leigázta őt... De talán nem egészen. Farley úgy látta, úgy érezte, hogy küzd ellene. A tartásában volt valami erő, valami ellenállás... John odaszólt neki:

— Sylvia! Sylviám!

Sylvia megrezzent, feltekintett, szemében felvillant a fény. Győzött, de a pisztolyt kiejtette kezéből és Shan Lo már is rátette himzett cipőbe bujtatott lábát.

— Nem érdemes mások dolgába beavatkozni. Mr. Farley — mondta Shan Lo gonosz mosolygással. — Remélem megérti, hogy ezek után nem hagyhatom életben önt sem? Rettenetes volt jég hideg hangja. Fel emelte két kezét és tapsolni készült. A fel emelt pallos megvillan...

Farley felsikoltott s Sylvia zokogva fordított hátat, de ekkor halk, szisszenő hang, valami átsütött a szobán. Selymek izegtek, majd halk nyöszörgés hangzott és a vörösgombos mandarinok utóda összerogyott.

Sylvia sikoltott fel:

— Chia Sung... Chia Sung megölte!..

Craven detektívfelügyelőnek minden szál haja égnek állt már, de még mindig borzolta a tíz ujjával, amint ott állt Lyman íróasztala mellett és hallgatta, amit Farley beszélt.

Sylvia ott állt Lyman hálószobájának küszöbén. Sápadtan, megviselten mosolygott néha John felé. Lyman lehajtott fejjel, elmerülten nézett maga elé.

— Mikor lefektettem a lányt a padlóra — beszélt Farley — teljesen eszméletlen volt. Máig is rejtély előttem, hogyan tudott annyi erőt gyűjteni, hogy felkeljen, kiragadjon a kést a halott Sing Fung kezéből és annyi erővel röptse a küszöbről Shan Lo szívébe, mintha maga Sing Fung lett volna a helyén. Shan Lo azonnal összerogyott. Ne hány töredezett szót mondott még az örökké folyó sárga vizek birodalmáról... aztán meghalt.

Mrs. Mansfield jött be, könnyek nyomával az arcán.

— Alszik szegényke — suttogetta. — Már egészen belenyugodott. Megmondtam neki, hogy nincs mitől tartania, teljesülni fog a kívánsága, magam viszem el az ápolónővérek szerzetébe, azt mondja, erre vágyott mindig.

Néhány pillanatig mély csönd lett. Aztán Sylvia és John egymásra tekintettek és elfeledtek a világon mindent — egymás mellett...

— Vége —

Elsülyedt egy norvég hajó a danzigi partokon

Danzig, szept. 20.
„Dusken” norvég hajó Danzig kikötőjébe akart vonatni, amikor eddig még ismeretlen körülmények között léket kapott és pár perc alatt elsülyedt. A személyzetet sikerült megmenteni. Az elsülyedt hajót kiemelik, meri

akadályozza a kikötő forgalmát. Egyben vizsgálat is indult annak megállapítására, hogy milyen okból történt meg a szerencsétlenség. A kár egyébként meghaladja a tíz millió lejt.

SPORT

Vasárnap

Venus-Crisana Oradeán

Oradea, szept. 20.
A Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulója érdekesség tekintetében semmivel sem marad mögötte a múlt heti találkozásoknak. A legnagyobb érdeklődésre tarthat számot, természetesen az oradeai mérkőzés, amelyen Románia múlt évi bajnoksapata, a Venus méri össze erejét a Crisanával. A Venus tudásából és erejéből mit sem von le a múlt heti vereség. Csak annál nagyobb

kedvvel és tréninggel készülnek a vasárnapi találkozóra, amely a sportkedvelő közönség részére ritkán látott élvezetet fog nyújtani. A Crisana szintén erősen készülődik a meccsre, mert semmi esetre sem akarja elveszíteni az értékes két pontot, sőt ezen felül is aspirál a romániai bajnokságra. A mérkőzésen Püllök és Stetz is játszik. A mérkőzés bírása minden valószínűség szerint az aradi Vladovici lesz.

Visszavonta óvását a Venus

București, szept. 20.
A Venus visszavonta óvását, melyet a szombati bajnoki mérkőzés elvesztése miatt adott be azon a címen, hogy Ströck igazo-

latlanul játszott a CFR-ben. Ströck III. ugyanis szabályos játékkal bír a bucurești városi csapatban, tehát az óvásnak annyisem lett volna eredménye.

Az odorheii (székelyudvarhelyi) Kolping-nap eredményei

Odorheiu, (Székelyudvarhely) szept. 20.
Nagy érdeklődés mellett tartották meg Odorheiu (Székelyudvarhelyen) a kerületi Kolping-versenyt, amelyen a brasovi gheorgheni (gyergyószentmiklósi), sighisoarai (segesvári), ciuci (csiki) és odorheii (Székelyudvarhelyi) Kolping Sportegyletek vettek részt. A mindvégig izgalmas atlétikai verseny eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Ruck (Br) 11.1 mp., 2. Drócsa (Cs) 11.2 mp., 3. Orosz (Sz) 11.3 mp.

400 m. síkfutás: 1. Orosz (Sz), 2. Ruck (Br) 3. Czikmántori (Sz).

1500 m. síkfutás: 1. Miklós (Sz) 5:42 mp., 2. Ruck (Br) 5 p. 45 mp., 3. Fekete (Br) 5:47.

110 m. gát: 1. Kovács (Sz) 16.5 mp., 2. Herbert (Br) 17.1 mp.

Magasugrás: 1. Herbert (Br) 148 cm., 2. Drócsa (Cs) 148 cm., Jakab (Sz) 140 cm.

Távolugrás: 1. Gál (Cs) 563 cm., 2. Herbert (Br) 566 cm., 3. Orosz (Sz) 543 cm.

Rudugrás: 1. Drócsa (Cs) 280 cm., 2. Miklós (Sz) 270 cm., 3. Gál (Sz) 254 cm.

Diszkoszvetés: 1. Vári (Sz) 3640 m., 2. Ferencz (Sz) 3041 m., 3. Bógdán (Br) 3034.

Gerelyvetés: 1. Vári (Sz) 47.92 m., 2. Herbert (Br), 3. Gál (Cs) 42.19.

Súlydobás: 1. Deák (Sz) 10.93 m., 2. Bógdán (Br) 10.48 m., 3. Herbert (Br) 10.17.

4x100 m. staféta: 1. Kolping Brasov A), 2. Kolping Brasov B), 3. Kolping Odorheiu (Székelyudvarhely).

Pontverseny: 1. Brasov 50 pont és Odorheiu (Székelyudvarhely) 50 pont, 3. Mercurea Ciuc (Csikszereda) 18 pont.

A pontozásokat az oradea központi Kolping felülvizsgálta és miután a két első helyezettnek egyenlő a pontaránya, sorsolás alá vette. A sorsolásban első Brasov lett és ezzel a Gresinszky Antal nagyprepost, prelátskanonok által adományozott atlétikai vándorkupát a brasovi Kolping nyerte.

A labdarugó villámturna győztese az Odorheiu (székelyudvarhelyi) Kolping, amely Cs. Pál központi igazgató vándorserlegét

nyerte. A gheorghenii (gyergyószentmiklósi) Kolping — a serleg eddigi tulajdonosa — a második helyen végzett, míg a sighisoarai (segesvári) Kolping a labdarugó torna harmadik helyezettje.

Amikor a marathoni futót gyilkosnak nézik

Sfânt-Gheorghe, szept. 20.
Kellemetlen ka andban volt része az SMTE kiváló marathoni távfutójának, Imre Józsefnek. A fiatal ember szokásos futótreníngjét tartotta a Sfânt-Gheorghenii (sepsiszentgyörgyi) országúton. A fiatal embert, aki természetesen tornanadrágban futott, Macea (Maksa) községben a csendőr le akarta igazoltatni. Imrénél azonban semmiféle írás nem volt, hiszen a tornanadrágban el se lehetett volna helyezni az igazolványait. Végül is az Auto-Club utasai igazolták a kiváló atlétát akiről a csendőrmester azt hitte, hogy lopott vagy gyilkolt és azért szalad. A kellemetlen incidens elsimulása után Imre tovább futott egészen Targu-Sacuesig (Kézdivásárhelyig.)

1 AC-SzIAC 3:2 (2:0) (Tasnad-Secueni)

A Tásnadi A. C. és a Secueni I. A. C. között lezajlott mérkőzést a T. A. C. nyerte meg 3:2 arányban. Egyenlő ellenfelek küzdelme, a S. A. C. az első félidőben két gólt szerez, a Sz. I. A. C. a második félidőben rákapcsol és egyenlít. Az utolsó pillanatban a T. a. c. megszerzi a győzelmet jelentő gólt. A tartalékolt T. A. C. mélyen formáján alul játszott, jó bíró volt Erdős.

Ausztria-Csehszlovákia válogatott futballmérkőzés lesz vasárnap Bécsben. A mérkőzést a klasszikus olasz bíró vezeti.

Ujabb rablótámadás a kelet-kinai vasut ellen

Három órai tüzharc után öt japán katona és
tiz bandita maradt holtan a csatateren

London, szept. 20
Mukdeni jelentés szerint a kelet-kinai vasutvonal mentén, Mukden és Kirin között vakmerő banditák ismét megtámadták a vonatot. A banditák felszedték a síneket, a mozdonyvezető azonban észrevette és megállította a vonatot. Abban a pillanatban, amikor a vonat megállt, a bokorban elrejtőzött banditák gépfegyveres sortűzet adtak a vonatra, amelynek minden ablaka betört, azonban szerencsés véletlen folytán sebesülés nem történt.

A multkori eset óta a kelet-kinai vasutakat japán katonák kísérik. Ezek szintén sortűzet adtak a bokrok mélyén meghúzódó banditákra, akik három óráig álltak ellen az ostromnak. Három óra múlva a banditák megfutamodtak. A harc folyamán öt japán katona meghalt. A halott banditák számát nem tudták megállapítani, mert azok ott maradtak a bokrok mélyén, ahová a katonaság nem hatolt be. A kihuzott halott banditák száma meghaladja a tizet.

Fogadásból felgyújtotta szülei házát, majd sortűzet adott le barátaira

A magáról megfélemedezett fiatalember a börtönben fel-
akasztotta magát

Reni, szept. 20.
Néhány nappal ezelőtt Reni községben Pantelimon Mirnau fiatal egyetemi hallgató barátaival mulatni volt. Hazaértekor fogadott barátaival, hogy felgyújtja szülei házát. Gyufát gyújtott és meggyújtotta az eresz alatt felhalmozott szénát. Majd amikor barátai eloltották a veszedelmessé válható tüzet, berohant a házba és egy katonai revolverrel tért vissza, amelyvel barátaira kezdett lövöldözni, akik elmenekültek. Nemsokára rendőrök jelentek meg a lövöldözés színhelyén, azonban a fiatalember

ezekre is lövöldözött. Majd kifutott a városból és egy szőlőben rejtőzködött el. Tegnap délelőtt azután jelentkezett az izmaili ügyészségen, ahonnan a tényállás fellelése miatt Reniben küldték. A fiatal egyetemi hallgató a reni fogház ajtókilincseire akasztotta fel magát. Amire észrevették már halott volt. Az öngyilkos diák csak egy pár sort hagyott maga után, amelyet saját vérével a falra festett, hogy ne boncolják fel, hanem úgy temessék el. Kívánságát teljesítették.

Borzalmas autóbaleset Sibiuban (Nagyszebenben)

Két utas súlyosan megsebesült

Sibiu, szept. 20
Tegnap délután Sibiu (Nagyszeben) közepén borzalmas autószerencsétlenség történt. Egy luxus autó, amelyben Bisli Schneicher és Neudorfer nevű emberek ültek, teljes sebességgel nekiszaladt egy telefonpóznának. Az

utasok az összeütközés pillanatában ki akartak ugrani a kocsiból, de már késő volt és valamennyiük a kövezetre zuhantak. Két utas igen súlyos sérüléseket szenvedett. A harmadiknak semmi baja sem történt.

Nemzetközi betörőt fogtak el a cseh-román határon

Bucurestiben, Turdán és Sibiuban
a tolvajlások egész sorát követte el

Sighet, szept. 20
A múlt éjjel egy gyanúsán viselkedő egyénre lettek figyelmesek a határőrök, aki Csehszlovákiából román területre akart átszökni. Minthogy az ismeretlen többszöri felszólításra sem akart megállni, a gránicsárok tüzei kezdtek. Végül is rövid üldözés után sikerült elfogni a szökevényt, aki megmondta, hogy Stefan Georgescunak hívják, foglalkozására nézve nemzetközi tolvaj. A rendőrségi kihallgatás során kiderült, hogy Georgescu hosszú ideig

„működött” Romániában Branza név alatt és a betörések és a zsebtolvajások egész sorozatát követte el nemcsak nálunk, de más országokban is. Georgescu Bucurestiben kezdte meg pályafutását egy évvel ezelőtt, onnan Sibiuba (Nagyszebenbe) ment, ahol szintén számos tolvajlást követett el. „Doigozott” még Turdán (Tordán) és Fagarason (Fogarason) is. Mikor itt már nagyon égett a lába alatt a föld, Csehszlovákiába szökött. Most megpróbált visszatérni, de veszítette.

Németországban előre tudtak Beck genfi bombájáról

Genf, szept. 20.
Genfi diplomáciai körökben kínos hatást keltett az a kipattant hír, hogy Beck lengyel külügyminiszter kisebbségvédelmi beszédéről a német kormány előzetes tudomást szerzett. Sőt a német kormányhoz közel álló lapok, ugyanakkor hozták Beck teljes beszédének szövegét, amikor az a Népszövetség ülésén elhangzott.

Agyonlőtt egy kislányt, aki megdézsmálta a szőlőt

Tighina, szept. 20
Crescenso Ilona kislány a városon kívül fekvő szőlőskertek körül ólálkodott és egy őrizetlen pillanatban behatolva az egyik kertbe egy fürt szőlőt lopott. Martino a szőlőskert tulajdonosa észrevette a gyermek lopását és hátamögé kerülve revolverével lelőtte a kislányt, aki azonnal holtan esett össze. A barbár birtokost letartóztatták.

Pénzért adta el feleségét

Bran (Töröcsvár) szept. 20
Erdekes szerződést kötött két gazdálkodó. Costache Leuța teljesen földhöz ragadt szegény ember 2000 leiért eladta feleségét Duiu Nicolae 62 éves gazdálkodónak. A szerződést a kocsmában kötötték meg, amely után az asszonyt erőszakkal kényszerítették arra, hogy az új tulajdonossal menjen. Az asszony a csendőrségre futott segítségért, hogy ne válasszák el férjétől.

Nem lehet végrehajtást vezetni a főnyeremény nyertese ellen

Constanța, szept. 20
Különös eset tartja izgalomban Constanța városát. A három milliós sorsjegyet constantinai játékos nyerték. Amikor ennek híre jött, a városban beszélni kezdtek, hogy egy Alexandrescu nevű ember is nyert. Ennek az embernek roppant sok adóssága volt. A hitelezők most felkeresték a végrehajtót és kérték, hogy a nyereményt foglalja le. Az meg is jelent a bankban, ahol azonban, azt mondták, hogy a sorsjáték titkossága államilag biztosítva van, tehát a pénzt nem lehet lefoglalni. A hitelezők bíróság elé mennek.

Gyermekeivel együtt a kutba ugrott a meg- csalt szerető

Craiova, szept. 20.
Megrendítő öngyilkosság történt Seaca községben. Neagoe Maria leányasszonynak gyermeke született. A gyermeket az apa se, hogy sem akarta elismerni, pedig, amikor a leányt elcsábította, megígérte, hogy feleségül veszi. Most, amikor megszületett a gyermek, hallani sem akar sem az asszonyról, sem a gyermekről. Maria asszony pedig kétségbeesésében gyermekével együtt a kutba ugrott. Mire kihúzták, mind a ketten halottak voltak.

Lakbérleti szerződés blanketták kaphatók! Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Szele Viteazul 4.

Van der Lubbe szelleme kísért

Felgyújtották a Völkischer Beobachter berlini palotáját

Berlin, szept. 20.

Tegnap délután kigyulladt a Zimmersirasen levő volt munkaügyi bíróság épülete, amelyben jelenleg a nemzeti szocialista-párt párt hivatalos lapjának a Völkischer Beobachter-nek és Göbbels lapjának, az Angriff-nek szerkesztőségi és kiadóhivatalai, továbbá a nemzeti-szocialistapárt sajtóirodái vannak elhelyezve. A tűz a padlásán keletkezett eddig még ismeretlen okokból és az ott felhalmozott nagymennyiségű újságpapír percek alatt lángba borult. A tűz csakhamar lángba borította az egész leírózatot, majd a szomszédos házakra is átterjedt. Berlin több kerületének tűzoltói a helyszínre vonultak, de a pusztító tüzzel megbirkózni nem tudtak. A lángok egész éjjel folytatták pusztító munká-

ukat és úgy látszik, hogy az épületet nem lehet megmenteni.

Az azonnal megindult vizsgálat megállapította, hogy

a tüzet gyújtogatás okozta. A rendőrség hivatalos jelentése szerint antifascista csoportok hatoltak be az épület padlására és felgyújtották az ott felhalmozott újságpapírt. Ezzel szemben azonban valószínűnek látszik, hogy a tüzet elé-

gedetlen rohamosztagosok okozták. A rendőrség számos letartóztatást fogatott a késő éjszakai órák an. A két hitlerista orgánus megjelenése elé tűz folytán komoly akadályok gördülnek.

Szófiában is gyújtogatnak az ellenforradalmárok

Szófia szept. 20.

Hatalmas tűz pusztít a szófiai pályaudvar központi raktárpépületében. A tűz terjedését nagyban elősegítette, hogy a raktárban igen sok olajat tartalmazó hordó volt felhalmozva, amelyek egymásután robbantak fel. A tűz egyébként huszonegy óra

óta tart és semmi remény arra, hogy lokalizálni lehessen. Félő, hogy az egész, óriás pályaudvari épület a lángok marta éke lesz. A megindított nyomozás során megállapították, hogy a tüzet gyújtogatás okozta és a rendőrségen azt hiszik, hogy macedon ellenforradalmárok keze van a dologban.

Bethlen István gróf cikkének tejteményei

Kisegítő békekonferenciára hívja a cseh sajtó Magyarországot

Bécs, szept. 20.

A Neue Freie Presse amely lap tudva revőleg Benes csehszlovák külügyminiszter támogatását élvez, Bethlen István grófnak a Pesti Naplóban megjelent cikkére vonatkozó tag prágai munkatársától az alábbi feltevést küldte tudósítási közli:

Bethlen István gróf külpolitikai nyilatkozatát Csehszlovákiában kiindulási pontul tekintik a cseh-magyar ellentétet elsimítására szolgáló vitának. Hódjánál egy árnyalattal melegebben Hlinka is állásfoglal a javaslatl kapcsolatban és csak a feltételezt tüzi hozzá, hogy Magyarország csehországi kisebbségét ugyanúgy kell kezelni, mint

ahogy Csehország magyar kisebbségét kezel. Ezzel szemben Dorer igazságügyminiszter szkepticiussal áll a gondolat szemben.

A csehszlovák külügyminisztériumhoz közeli Lidové Noviny pedig a következőket írja: Ha Magyarország kisebb győzelmeseit barátságosan próbálna érvényesíteni, úgy a kisantant országainak egyáltalán nem e-nék nehezére Magyarországgal ezeket a dolgokat tisztázni Egy ilyen "kisegítő békekonferencia" alkalmával Magyarország konkretizálhatná kívánságait, csakugy, mint Csehország is és ezek során lehetne platformot találni a további tárgyalásokra.

Elfoglák az aradi strand tolvajait

Arad, szept. 20.

A városi „Neptun” strand igazgatósága már többször tett felfelentést ismeretlen egyének ellen, akik rendszeresen toszlogtják a strand kabinjait. Legutóbb vasárnapra követtek el több lopást. Így egy Blum Arpad nevű embertől egy 5000 lej értékű aranyórát

loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek eredménye szenzációs letartóztatások voltak. Különt, hogy a lopásokat egy diákból álló banda követte el. A diákok azt vallották, hogy a banda feje egy 23 éves munkanélküli pincér. A bandafőnököt még nem sikerült letartóztatni.

Lövöldözni kezdett a bíróság előtt egy féltékeny mészáros

A golyó azonban nem feleségét, hanem ennek ügyvédjét találta

P. Neamt, 20.

Hirt adtunk arról arról a családi drámáról, hogy Constantin Palea buhusi mészáros sajátságos feleségét, amint egyik alkalmazottja

val szeretkezett. Tegnap az asszony megjelent a vizsgálóbíró előtt kihallgatásra ügyvédje kíséretében. Ugyanakkorra volt beidézve Palea mészáros is, aki amint meg látta feleségét, ki-

rántotta revolverét és az asszonyra süttette. A golyó azonban nem az asszonyt, hanem az ügyvédet találta, akit súlyos állapotban szállítottak a kórházba. A merénylet a rendőrség letartóztatta.

Norvégia is román szőlőt vásárol

Bucuresti, szept. 20.

A norvég földművelésügyi minisztérium írtatott intézett a román kormányhoz, amelyben árajánlatot kért nagyobb mennyiségű szőlő megvételére.

A román kormány a közeli napokban elkészíti az ajánlatot és tekintettel az idei kitűnő szőlőtermésre és az olcsó árakra, valószínű, hogy Norvégia nagyobb szőlőmennyiséget fog venni Romániától.

RADIOMŰSOR

PENIER

BUCURESTI, 12 Vizálás, Gramafonlemez. 12.45 Előadások hírei, Tőzsde. Könnyű gramafonlemez. 13.15 Időjelzés, időjárásjelentés, beszélőújság. 13.40 Könnyű gramafonlemez. 17 Sibiceanu-zenekar, 18 Időjelzés, időjárás, beszélőújság 19 Rádióegyetem 19.15 Lemez. 19.45 Felolvasás. 20 Cretzoiu Valentine dalestje. 20.20 Rádiózenekar. 21 Felolvasás 21.15 Rádiózenekar. 22 Beszélőújság.

BUDAPEST, 6.45 Torna. Utána: Hanglemez. 9.45 Hírek. 10. Felolvasás Közben: Hanglemez. 10.40 Felolvasás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05 Sovánka György és cigányzenekara. 1.30 Hírek 13.20 Pontos időjelzés, időjárás és vizálási jelentés 13.30 Perényi Gabriella énekel. Rejtő Gábor gondolkázik zongorakísérettel. 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak árfolyamhírek. 16 A rádió diákfelőrája. A szelőlől az oránig. 16.45 Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek. 17 Gyorsíróantofolyam. 17.30 Len Baker jazz-zenekara, Weygand Tibor énekszámaival. 19 Az Elektromos Művek Dalköre, 19.30 Rádió-a rádióról. 20.10 Lor's és Ida Margarelis kézzongorás hangversenye. 21 Sportközlemények 21.15 Kis színpad előadása. 22.10 Hírek, időjárásjelentés. 22.30 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar.

SZOMBAT

BUCURESTI, 12 Vizálás. Gramafonlemez. 12.45 Előadások hírei, Tőzsde. Könnyű gramafonlemez. 13.15 Időjelzés időjárásjelentés, beszélőújság. 13.40 Könnyű gramafonlemez. 17 Matza Stelian zenekara 18 Időjelzés, időjárás, beszélőújság. 19 Rádióegyetem. 19.15 Lemez. 19.45 Felolvasás. 20 Grozutza Sándor erdélyi román dalokat énekel. 20.30 Balalajkaze. 21 Uzenetek. 21.20 Francia luza zenekara. 22 Beszélőújság. 22.30 A népzene folytatása.

BUDAPEST, 6.45 Torna. Utána: Hanglemez. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben: Hanglemez. 10.40 felolvasás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05 Szikla Adolf vokálnégyese. 12.30 Hírek. 13.20 Pontos időjelzés, időjárás. 13.30 Bertha István szalonzenekara. 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16 A Rádióélet ifjúsági felőrája. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Közvetítés a Magyar Wolfram lámpagyárból. 17.40 A honvédegyeszed zenekarának hangversenye. 18.50 Mit üzen a rádió. 19.25 Pertis Jenő és cigányzenekara. 20.15 A madarász előadása a Studióból. 22.15 Hírek időjárásjelentés. 22.30 Kerpely Jenő gondolkázik. 23.10 Durium hanglemez. 24 órától 1 óráig csak a bécsi rádióállomás részére: Rigó Jancsi és cigányzenekara muzsikál a Pátria kávéházból.

3

az igazság:

Szerény keret

Kevés költség

Olcsó árak

Székely

posztóruháza

Oradea,

Str. A. Iancu

(Kossuth-u.)

5

Le akarták gyilkolni a spanyol kormány tagjait

Madrid, szept. 20.
Az „Informaciones” jobboldali újság azt a szenzációs hírt közli, hogy egy baloldaliakból és szocialistákból álló csoport puccsot készített elő, hogy a jelenlegi spanyol kormány összes minisztereit meggyilkolják. A főmeggyilkosságot arra az ünnepe-

ségre tervezték, amelyet Galan és Hernandez revolucionisták holttesteinek átvitelére rendeznek és amelyen az összes miniszterek résztvesznek. Ha a puccs sikerült volna, a kormányt Largo Caballero ismert proletár vezér alakította volna meg. A puccs értelmi szerzőit letartóztatták.

Ha zsiros és pattanásos az arcbőre

használjon **FLOREAL** napfénypudert! Puder alá tegyen 1-es számú Floreal krémet. Kapható minden jobb szaküzletben. Ha nem kapna, írjon:

Vezérképviselő: **DROGUERIA „CENTRALA”** Oradea Telefon 6-56.

Dohánycsempészeket fogtak el Jimbolia [Zsombolya] közelében

54 kilogramm dohányt és rengeteg szerb cigarettát akartak átvinni Magyarországra

Jimbolia, szept. 20.
A csendőrség a múlt éjjel egy csempész társaságot leplezett le, amint hatalmas szállítmány dohányt akartak átcsempészni a magyar

határon. A csempészek 54 kg. dohányt akartak átvinni a határon. Találtak azonkívül nagy mennyiségű szerb cigarettát is a csempészeknél. Valamennyit letartóztattak.

Ismét vér folyt az Avasban

Lelőtt a krumplitolvaj egy gazdát, akit csősznek nézett

Satu-Mare (Szatmár) szept. 20.
Az Avasban, ahol az utóbbi időben szinte napirenden vannak a gyilkosságok, a múlt éjszaka ismét vér folyt Juscau Gheorghe Vama községbeli fiatal gazdálkodó kiment a a határban levő földjére, hogy kukoricát törjön. Munkaközben lovait kikötötte egy ulyéli fához. Amikor munkájával végzett, meglepetésszerűen látta, hogy lovai elbitangoltak. Időközben teljesen beesteledett és Juscau a sötétben elkezdett kutatni lovai után. Utja Cseh Imre krumpliföldjén vezetett keresztül, ahol azután bekövetkezett a véres tragédia.

Man Stefan községbeli földműves ugyanis itt leskelődött a földön, mert krumplit akart

lopni. A sötétben nem ismerte fel Juscaut, akiről azt hitte, hogy csősz lehet. Attól félt, hogy feifedezik tolvajlását, ezért megragadta vadászfegyverét és

és rálőtt Juscautra, akinek altestébe turódtak a golyók. A szerencétlen tiatalember eszméletét veszítve, vértócsában terült el a földön.

Juscaut csak másnap fedezték fel és azonnal beszállították a satumarei kórházba. Allapota igen súlyos, mivel rendkívül sok vért veszített. Man Stefan elfogták és bevitték a satumarei ügyészségre.

Halálra gázolt az autó egy négyéves gyermeket Brasov (Brassó) mellett

Letartóztatták a gázoló autó sofőrjét

Brasov szept. 20.
Borzalmas autószerencsétlenség történt tegnap Brasov közelében. Lootz Gyula sofőr a Bv. 100-as számú autót vezette és az országúton elgázolta Rusza György 4 éves fiúcskát. A sofőr megállította a kocsit és beszállította a fején súlyosan megsérült fiúcskát a kórházba, ahol az borzalmas ki-

nok között meghalt. A halálautó sofőrjét letartóztatták.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea. Promenad Eminescu 16.

Svájcban telepszik le Mihailoff, a bulgáriai macedónok emigráns vezére

Istanbul, szept. 20

Az emigráns Mihailoff macedón népvézér nyilatkozatot adott az újságíróknak és kijelentette, hogy Svájcban fog letelepedni. Azonban ott sem fogja elhagyni hiveit és ha majd elkövetkezik az ő ideje, akkor otthon lesz és d adalmaskodni fog

Leégett egy gazda csüre Satu-Mare megyében

Satu-Mare (Szatmár) szept. 20

Veszedelemes tűz pusztított tegnap délután Atea községben, ahol Weisz Sándor földművelőcsüre eddig még ismeretlen okból kigyulladt. A községi tűzoltók kivonultak, de szinte tehetetlenül álltak a mindjobban elharapódzó lángokkal szemben. Csak a késő esti órákban sikerült a tűz pusztításainak gátat vetni, akkorára azonban a csür porig égett és elpusztult a benne felhalmozott buza és rozskészlet is. A vizsgálat megindult.

Üveggel ír Ön

oly könnyen, mint írónnal de mégis tintával. Több mint félmillió előrehaladott ember élvezi a

HARO töltőtoll előnyeit, a cserélhető üveg tollheggyel.

Az üvegtollhegy lehetővé teszi 3-4-szeres erős másolást (átírást) az eredeti pedig tintával van írva. Íróasztalánál használja a kiváló HARO töltőtollat,

Kapható a legnagyobb választékban

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

—1 töltőtoll ára 180—300 leiig. Vidékiek a pénz előzetes beküldése mellett portómentesen küldjük.

APRO HIRDETESEK

Elveszett Berki Károly névre szóló katonai lívret okmányokkal, megtaláló jutalomban részesül. Lakatos Ossi 45/18. 1611

Pénzes társai keresek 100—150 ezer lei tőkével igen szép jövedelmező üzemhez. Ertekezni levélben vagy személyesen, Ecsedy Károlynál Salard, Jud. Bihor. 1610

14—15 éves kézi leány felvétetik, Kitz felsőreszkesztő. Str. Avram Iancu 16. 1609

NAPSZAMOS KÖNYVEK 1 hetes, 2 hetes beosztással készültek és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Oradea.

Újságárusításra fiúk és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba, Piața Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA